

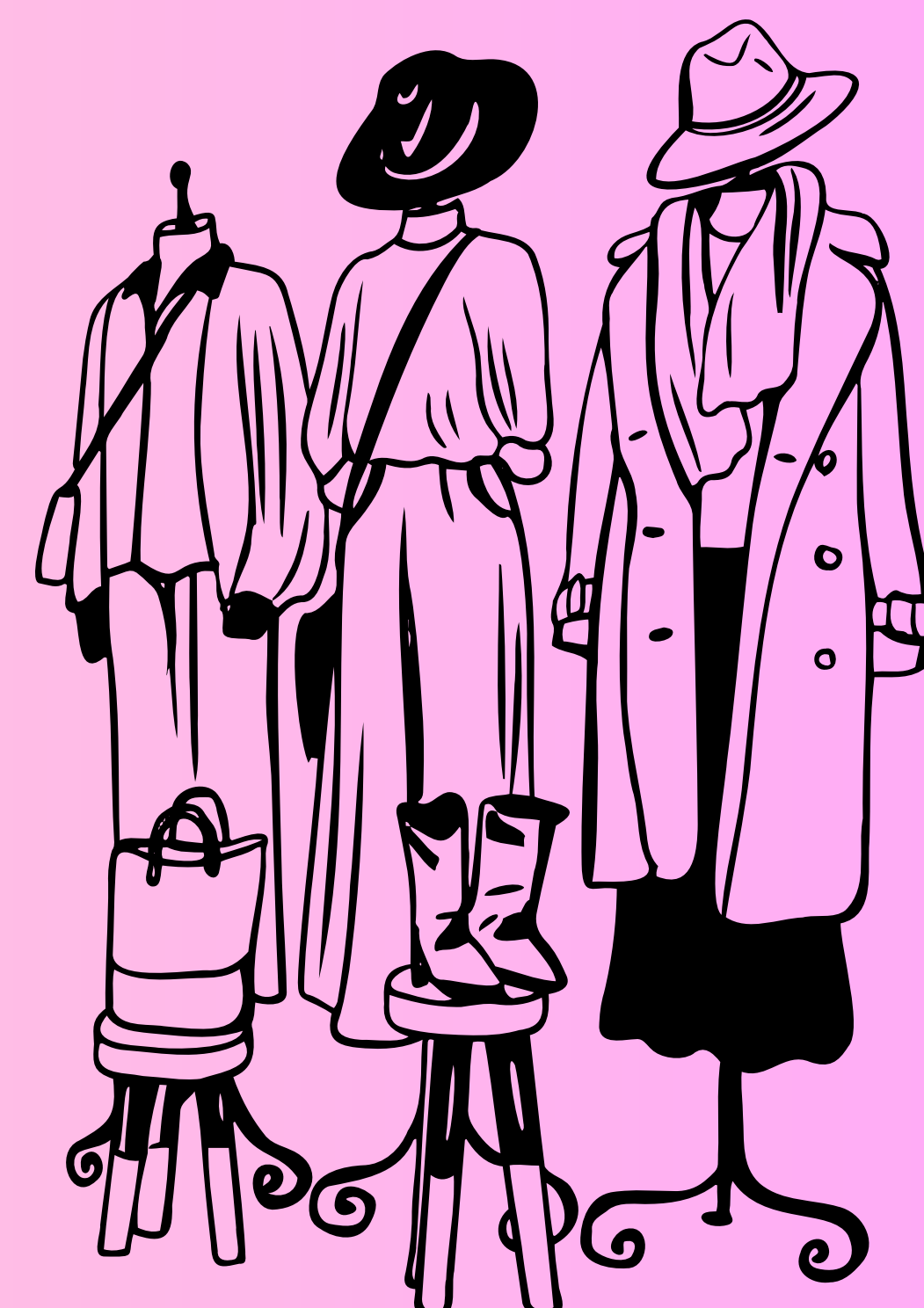
KLIMATICKÁ ZMENA A MÓDNY PRIEMYSEL:

Súvislosti, dopady, riešenia

Kristína Szabóová

Slovenský hydrometeorologický ústav, Bratislava; kristina.szaboova@shmu.sk
Fakulta matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského, Bratislava

MOTIVÁCIA

- Klimatická zmena vedie k častejším a intenzívnejším horúčavam.
- Módny priemysel patrí medzi environmentálne najnáročnejšie odvetvia.
- Móda ovplyvňuje klímu, ale aj to, ako človek znáša tepelné zaťaženie.

AKO MÓDA VPLÝVA NA KLIMATICKÚ ZMENU

- vysoká spotreba energie (výroba, doprava),
 - emisie skleníkových plynov,
 - extrémna spotreba vody,
 - chemické znečistenie (farbenie, úpravy),
 - krátky životný cyklus oblečenia,
 - rastúci textilný odpad.
- 👉 Fast fashion zosilňuje environmentálnu záťaž globálne.

ČO MÔŽE UROBIŤ JEDNOTLIVEC?

- ✓ kupovať menej a vedome
- ✓ predlžovať životnosť oblečenia (opravy, úpravy)
- ✓ second-hand, swap, zdieľanie
- ✓ výber kvalitných a priateľských materiálov
- ✓ sledovať transparentnosť značiek
- ✓ prať menej často a šetrne

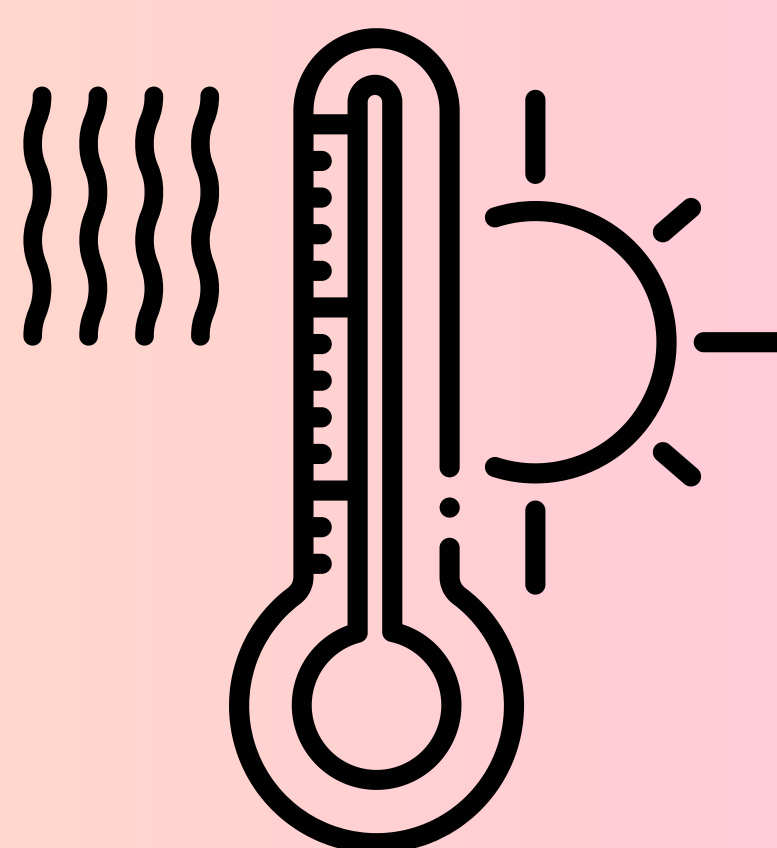
Malé zmeny v správaní majú pri móde veľký kumulatívny efekt.

OBLEČENIE A TEPELNÝ KOMFORT

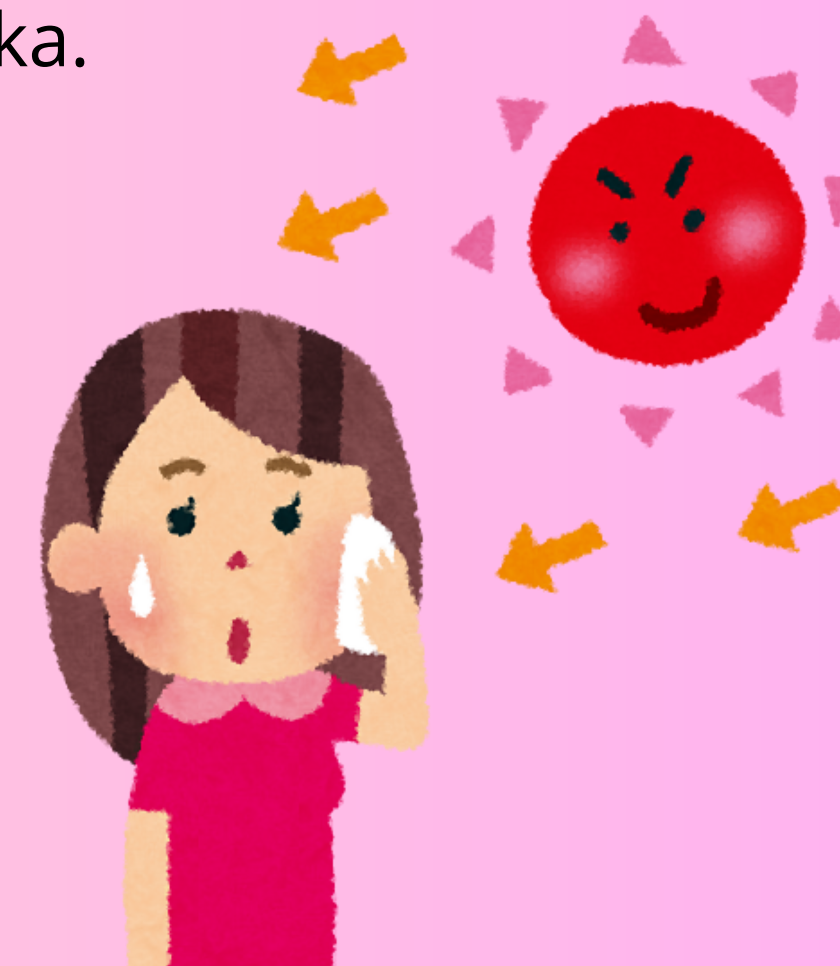
- Oblečenie ovplyvňuje výmenu tepla medzi telom a prostredím.
- Rozhodujúce sú:
 - tepelná izolácia,
 - priechodnosť materiálu,
 - schopnosť odparovania potu.

! Nepriechodné syntetické materiály môžu zvyšovať tepelný stres, najmä pri vysokej vlhkosti a slabom vetre

CLO A TEPELNÝ STRES

- clo = jednotka tepelnej izolácie oblečenia
 - používa sa v biometeorologických indexoch (napr. UTCI)
 - spolu s priechodnosťou ovplyvňuje:
 - tepelný komfort,
 - fyziologickú záťaž,
 - riziko prehriatia počas horúčav
- 👉 Typ oblečenia je dôležitý parameter tepelného komfortu človeka.

HLAVNÉ POSOLSTVO

- Móda je environmentálny aj klimatický problém.
- Oblečenie ovplyvňuje nielen emisie, ale aj znášanie horúčav.
- Vedomá voľba oblečenia podporuje:
 - mitigáciu (zníženie záťaže),
 - adaptáciu (ochranu zdravia).

🌱 **To, čo nosíme, je dôležitejšie, než si myslíme.**

